

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 300
din 01.04.2020

Dosar nr.: 676/2019

Petiția nr.: 5766/02.10.2019

Petentă:

Reclamat:

Obiect: lezarea demnității personale, afirmații discriminatorii între vecini

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta se consideră discriminată de vecinul său care folosește apelative injurioase și rasiste la adresa sa

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 5766/04.10.2019 și 5817/04.10.2019, a citat părțile pentru data 29.10.2019.

5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petenta locuiește în aceeași curte cu reclamatul, fiind în proprietate indiviză și, în acest context, au dezvoltat o relație defectuoasă de vecinătate.

7. Reclamatul este o persoană în vârstă care are obiceiul de a filma tot ce se petrece în curtea comună, are o atitudine recalcitrantă, indiscretă, manifestând curiozitate și nevoia de a deține controlul iar, de fiecare dată când acesta este nemulțumit sau deranjat de un anumit lucru legat de petentă și de membrii familiei acesteia, solicită organele de poliție. Acesta i-a reclamat pentru modificări asupra locuinței.

8. De fiecare dată când are ocazia, reclamatul o jignește, o persiflează și folosește apelative la adresa sa precum cioară, țigancă, devenind astfel pentru petentă o sursă permanentă de stres, aceasta considerându-se discriminată și abuzată psihic.

Susținerile reclamatului:

9. Reclamatul, în punctul său de vedere, înregistrat cu nr. 6471/28.10.2019, precizează că se consideră și acesta discriminat pe criteriul vârstei de către vecina sa, care este "un produs de etnie romă pe care societatea nu a reușit să îl civilizeze, având o educație precară primită de la familie". Astfel, acesta o consideră pe petentă ca fiind o persoană vulgară, oribilă, needucată.

10. Reclamatul, în cuprinsul punctului său de vedere, precizează că a desfășurat o carieră militară în cadrul căreia a educat foarte mulți tineri indiferent de etnia acestora.

11. Un caz particular însă îl reprezintă vecina sa care are un comportament vulgar și oribil.

12. În cuprinsul materialului scris, reclamatul își arată indignarea față de vecina sa, făcând referire la etnia acesteia, la nivelul educației și la relația defectuoasă de vecinătate, având o aversiune față de aceștia.

13. Reclamatul a depus la dosar probe audio și video care relevă existența relației defectuoase, injurii, apelative discriminatorii, provocări de ambele părți etc.

V. Motivele de fapt și de drept

14. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare prin afirmații cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome a petentei.

15. Din înscrisurile depuse la dosar, precum și din susținerile părților (petent și reclamată), a reieșit faptul că există o situație conflictuală între părțile reclamate, aceștia fiind vecini. De asemenea au existat o serie de plângeri către autorități, fapt ce a dus la acutizarea conflictelor dintre aceștia.

16. Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/ 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniu politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

17. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000R. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

18. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură afirmațiile părții reclamate au o natură discriminatorie, astfel cum este prevăzut în art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000 republicată.

19. Colegiul director reține că, în speță, trebuie analizată raportarea aspectelor semnalate la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Este evident faptul că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratatul pe cineva mai puțin favorabil pe baza unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de demnitatea sa umană.

20. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagardării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”.

21. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art. 10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”

22. Colegiul director reține faptul că există un conflict între părțile implicate, conflict care durează de ani în raporturile de vecinătate. Situația conflictuală a escaladat în numeroase rânduri, au existat jigniri, provocări de ambele părți iar reclamatul a folosit afirmații discriminatorii legate de etnia petentei, atât în cuprinsul probelor video depuse la dosar precum și în punctele de vedere depuse la dosar. Astfel, acesta utilizează apelative peiorative legate de etnia petentului, expresii jignitoare și discriminatorii. De partea cealaltă, în probele depuse la dosar, petenta împreună cu membrii acesteia utilizează gesturi obscene și îl provoacă pe reclamat, în acest fel întreținând relația defectuoasă.

23. Având în vedere probatoriul administrat, Colegiul director urmează a constata faptul că afirmațiile părții reclamate au un caracter discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel săvârșirea unei fapte de discriminare.

24. Raportat la fapta de discriminare constatată, Colegiul director va avea în vedere și decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2891/25.09.2015 pronunțată în dosarul nr. 5842/2/2013, decizie prin care instanța supremă a anulat, în parte Hotărârea nr. 451/17.07.2015 a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, înlocuind sancțiunile cu amendă aplicate reclamațiilor, cu avertisment.

25. Colegiul mai reține și starea de provocare a părții reclamate.

26. Totodată, Colegiul recomandă tuturor părților implicate, petent și reclamată, să depună toate eforturile pentru evitarea unor astfel de situații, să dea dovadă de respect reciproc

precum și să aibă o conduită de natură a nu aduce atingere demnității personale. De asemenea, se recomandă tuturor părților implicate să evite orice conduită necorespunzătoare, proferarea de injurii precum și orice alte acte de provocare.

27. Nerespectarea recomandărilor Colegiului ar putea conduce în viitor la aplicarea unor amenzi contravenționale, cuantumul acestora, putând varia în funcție de gravitate, între 1 000 lei și 30 000 lei.

28. Pentru motivele mai sus enunțate și având în vedere că reclamata se află la prima faptă de discriminare, Colegiul decide, cu unanimitate de voturi pentru aplicarea sancțiunii avertismentului

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
2. Sancționarea părții reclamate cu avertisment;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări online din data de 01.04.2020 au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DINCĂ ILIE – Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru, SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui C.N.C.D. nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte C.N.C.D.

Data redactării: 02.04.2020
M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.